

ENERGETSKA EFIKASNOST JAVNIH OBJEKATA U PRIZRENU

Zemlja:	KOSOVO
Broj projekta:	51898
Privredni sektor	Infra Europe
Vrsta	STATE
obaveštenja:	B
Ekološka kategorija:	14.04.2021. god.
Predviđeni rok	Čeka odobrenje
usvajanja: Status:	21.12.2020. god.

Opis projekta

Davanje višeg zajma do 5 miliona evra opštini Prizren („grad“ ili „Prizren“), strukturisanog kao neposredne opštinske obaveze prema gradu za sufinansiranje mera energetske efikasnosti („EE“) u objektima u vlasništvu opštine, uključujući obdaništa, škole i ustanove primarne zdravstvene zaštite („projekat“).

Projekat će se sufinansirati investicionim grantom iz Regionalnog programa energetske efikasnosti za Zapadni Balkan („REEP“) koji finansira Evropska unija.

Ciljevi projekta

- Unapređenje ekološke održivosti objekata u vlasništvu opštine u Prizrenu primenom mera EE koje će dovesti do uštede energije i smanjenja emisije CO₂.
- Unapređenje energetske učinkovitosti renoviranih objekata za najmanje dve klase sertifikata o energetske učinkovitosti („EPC“).
- Unapređenje stepena udobnosti i kvaliteta u renoviranim objektima, što je veoma važno za objekte ovog karaktera (deca i zdravstvena zaštita).

Prelazni uticaj

Glavni cilj projekta je da se postignu značajna ekološka unapređenja i promoviše prelazak na zelenu ekonomiju („PZE“) u gradu. Projekat će uvesti visok kvalitet, inovativne tehnologije EE u objektima koji će imati jako pokazno dejstvo i podržati „talas renoviranja“ u objektima širom zemlje i regiona. Osim toga, finansijska struktura zajma kao prvog neposrednog zajma za grad i drugog podsuverenog projekta u javnom sektoru na Kosovu promoviše otporni kvalitet prelaska proširivanjem opsega dostupnih finansijskih instrumenata.

Podaci o korisniku

GRAD PRIZREN

Prizren je druga po veličini opština na Kosovu i regionalni centar na jugozapadu Kosova sa otprilike 180.000 stanovnika.

Finansijski opis EBRD-a

5.000.000,00 EUR

Podsuvereni zajam do 5 miliona evra.

Ukupni troškovi projekta

7.100.000,00 EUR

Ukupni procenjeni troškovi iznose otprilike 7,5 miliona evra, uključujući tehničku pomoć.

Ekološki i socijalni opis

Kategorizovano B (2019 ESP). Ovaj projekat će osigurati značajne koristi povezane sa visokokvalitetnim merama energetske efikasnosti, uključujući poboljšanje izolacije zgrada i objekata kao i zamenu starih izvora grejanja, što će dovesti do poboljšane energetske efikasnosti i smanjenih emisija u javnim objektima u gradu Prizrenu. Ekološka i socijalna pažnja (ESDD) sastojala se od revizije koju je obavio nezavisni konsultant i uključivala je posetu lokaciji za 11 odabranih zgrada. Nalazi ESDD-a bili su da opština ima neke ograničene elemente upravljanja zaštitom životne sredine i društva i da je generalno u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom. ESAP je pripremljen i dogovoren sa opštinom.

Projekat se sastoji od primene Energetske efikasnosti (EE), strukturnih i mera komfora u do 100 zgrada i objekata u opštinskom vlasništvu, poput vrtića, škola i centara primarne zdravstvene zaštite. Mere EE će generisati oko 59% godišnje uštede energije i 48% godišnje izbegnute emisije CO₂ (ekvivalentno 275 tona emisije CO₂ godišnje). Tehnički nalazi i nalazi E&S DD pokazali su da za neke zgrade isporučena voda ne zadovoljava standarde vode za piće, lokacije nisu povezane sa kanalizacionim sistemom, a neke škole nisu opremljene odgovarajućim toaletima. Osnovne strukturne mere i mere komfora su stoga dodate opsegu projekta; oni uključuju poboljšanje oštećenih struktura, kanalizacionih/drenažnih sistema, hidro-izolaciju, uklanjanje azbesta, poboljšanje sanitarnih prostorija, itd. Opština nema E&S politiku niti upravlja sistemom za zaštitu životne sredine, zdravstva, bezbednosti i socijalnih pitanja (EHSS). ESAP zahteva od klijenta da dodeli odgovornost za upravljanje EHSS-om u okviru Jedinice za implementaciju projekta i da imenuje sertifikovanog EHS menadžera sa punim radnim vremenom u opštini.

Izvođač će izraditi i primeniti Plan faze izgradnje za zaštitu životne sredine, zdravlja, bezbednosti i

socijalnog upravljanja (CESMP), a opština će ga odobriti pre početka gradnje. ESAP zahteva od opštine da obezbedi da u svakoj projektnoj zgradi, i) korisnici objekta imaju pristup vodi za piće, ii) korisnici objekata imaju pristup toaletima koji se nalaze u zgradi i koji su opremljeni vodom za ispiranje, iii) da se otpadne vode iz domaćinstava sakupljaju i prečišćavaju pre ispuštanja u prirodnu sredinu.

Svi ugovori su u skladu sa Zakonom o radu. Opštinsko osoblje je obuhvaćeno Opštim ugovorom o kolektivnom radu i veliki procenat zaposlenih su članovi sindikata. Trenutno ne postoji planirani veći program smanjenja broja zaposlenih širom opštine. Većina objekata se greje pomoću modernih centralnih kotlova na pelet ili kotlova na ogrevno drvo moderne tehnologije (ili na električnu energiju); za zgrade i objekte povezane sa projektom koje se greju pomoću ne-sertifikovanih individualnih peći na ogrev, ESAP zahteva zamenu sistemom grejanja koji manje zagađuje vazduh. Problemi sa zdravljem i zdravljem na radu na većini lokacija posećenih tokom ESDD-a trebaju poboljšano upravljanje; operativne korektivne akcije su zabeležene u ESAP-u. ESAP takođe zahteva sprovođenje istraživanja o uticaju azbesta i, tamo gde je azbest identifikovan, sprovođenje neophodnih mera za smanjenje rizika od izloženosti azbestnim vlaknima. Istraživanja azbesta sprovodiće se zajedno sa energetske pregledima u svakoj zgradi projekta, a dogovoreno je sprovođenje Plana upravljanja azbestom. Izvođač će toplotno izolovati zidove i krovove na odgovarajući način uz protivpožarne mere, prema nacionalnim standardima. ESAP zahteva da inženjer dizajna opštini podnese izveštaj o zaštiti od požara i da se operativni problemi zaštite i zdravlja reše po završetku radova (protivpožarni aparati, protivpožarna vrata, itd.). Sve zgrade su u vlasništvu i pod upravom opštine, međutim u nekim slučajevima zemljišne parcele osporavaju privatni vlasnici. ESAP zahteva od opštine da pribavi zemljišne potvrde koje nedostaju. Nijedna od projektnih zgrada nije na spisku zgrada koje su pod zaštitom UNESCO-a ili nacionalnog zakonodavstva (što je potvrđeno odredbom Ugovora o zajmu/kreditu). Opština održava svoju zvaničnu veb stranicu. Mehanizam za onlajn žalbe je već uspostavljen. Tokom ESDD-a, pripremljen je Plan za uključivanje zainteresovanih strana (SEP); opština će unapred obavestiti korisnike objekata o planiranim aktivnostima rekonstrukcije, uključujući alternativni pristup poremećenim uslugama (npr. pacijente koji će biti privremeno poslani na druge lokacije zdravstvene zaštite).

Banka će nadgledati projekat putem godišnjih ekoloških i socijalnih izveštaja koje pruža klijent i poseta lokaciji ako je potrebno.

Tehnička saradnja

- Studija izvodljivosti projekta
- Propisna ekološka i socijalna provera
- Podrška realizaciji Projekta

Dodatno

- Finansijska struktura – EBRD će obezbediti prvi neposredni zajam gradu, a to je drugi podsuvereni projekat u javnom sektoru na Kosovu.

- Umanjenje rizika – Predloženo ulaganje će dovesti do uštede energije i manje emisije GESB, čime će se smanjiti i rizici koji nisu povezani sa finansijama i rizici od prelaska sa ugljenika.
- Postavljanje standarda – Tehnička pomoć i uslovi zajma podržaće izgradnju kapaciteta.

Kontakt podaci privrednog društva

Arianit Blakaj
blakaja@ebrd.com
 +38345270300

Opšte informacije o tranziciji

Dodatne informacije o pristupu EBRD u oblasti merenja uticaja tranzicije mogu se naći [ovde](#).

Poslovne prilike

U vezi sa mogućnostima za poslovnu saradnju ili nabavkama, obratite se kompaniji koja je klijent.

U vezi sa mogućnostima za poslovanje sa EBRD (koje se ne odnose na nabavku) kontaktirajte:

Tel: +44 20 7338 7168
 E-mail: projectenquiries@ebrd.com

U vezi sa projektima u državnom sektoru, posetite [EBRD nabavke](#):

Tel: +44 20 7338 6794
 E-mail: procurement@ebrd.com

Opšti upiti

Konkretni upiti se mogu uputiti korišćenjem [EBRD obrasca za upite](#).

Politika zaštite životne sredine i socijalna politika (eng. ESP)

U [ESP](#) i Uslovima za realizaciju (eng. PR) vezanim za nju utvrđeni su načini na koje EBRD sprovodi svoju opredeljenost za promovisanje „ekološki prihvatljivog i održivog razvoja“. ESP i PR sadrže konkretne odredbe kojima se od klijenata traži da poštuju važeće zahteve predviđene nacionalnim zakonima u oblasti javnog informisanja i javnih konsultacija, kao i da uspostave žalbeni mehanizam za primanje i omogućavanje rešavanja žalbi i pritužbi zainteresovanih strana, posebno u vezi sa ekološkim i socijalnim učinkom klijenta i projekta. Srazmerno prirodi i obimu rizika i uticaja projekta na životnu sredinu i socijalna pitanja, EBRD dodatno zahteva od svojih klijenata da po potrebi objavljuju informacije o rizicima i uticajima koji proističu iz projekata, ili da sprovedu konstruktivne konsultacije sa zainteresovanim stranama, razmotre njihove komentare i odgovore na njih.

Više informacija o praksi EBRD u ovoj oblasti dato je u [ESP](#).

Integritet i usklađenost sa propisima

Kancelarija Glavnog stručnjaka EBRD za kontrolu usklađenosti sa propisima (eng. OCCO) promoviše dobro upravljanje i osigurava da, u skladu sa najboljom međunarodnom praksom, sve aktivnosti Banke ispunjavaju najviše standarde integriteta. Za sve klijente Banke sprovodi se detaljna analiza integriteta

kako bi se osiguralo da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili reputaciju Banke. Banka smatra da je identifikovanje i rešavanje pitanja tokom faza ocenjivanja i odobravanja projekta najdelotvorniji način da se osigura integritet poslovanja Banke. OCCO ima ključnu ulogu u ovim naporima za zaštitu, a takođe pomaže u praćenju rizika po integritet projekata u periodu nakon ulaganja.

OCCO je takođe nadležna za ispitivanje navoda o prevari, korupciji i zloupotrebi službene dužnosti u projektima koje finansira EBRD. Svako, bilo unutar ili izvan Banke, ko sumnja da je došlo do prevare ili korupcije, treba da podnese pisanu prijavu glavnom stručnjaku za kontrolu usklađenosti sa propisima putem elektronske pošte na compliance@ebrd.com. OCCO će postupati po svim prijavljenim stvarima u cilju daljeg praćenja. Sve prijave, uključujući i one anonimne, će biti razmotrene. Prijave se mogu dostaviti na bilo kom jeziku Banke ili jeziku neke od zemalja u kojima Banka posluje. Dostavljene informacije moraju biti date u dobroj veri.

Politika pristupa informacijama (eng. AIP)

Ovom politikom se utvrđuje način na koji EBRD objavljuje informacije i sprovodi konsultacije sa zainteresovanim stranama Banke, kako bi podigla nivo poznavanja i razumevanja njenih strategija, politika i operacija, posle njenog stupanja na snagu 1. januara 2020. godine. Da biste saznali koje informacije su dostupne na veb sajtu EBRD posetite stranicu [Politika pristupa informacijama](#).

Konkretna zahteva za dobijanje informacija možete uputiti korišćenjem [EBRD obrasca za upite](#).

Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (eng. IPAM)

Ako naponi klijenta ili Banke za otklanjanje razloga za zabrinutost vezanih za životnu sredinu, socijalna pitanja ili objavljivanje podataka (npr. putem mehanizma koji je klijent uspostavio za rešavanje pritužbi na nivou projekta ili kroz direktnu saradnju sa rukovodstvom Banke) ostanu bez uspeha, pojedinci i organizacije mogu da pokušaju da otklone svoje razloge za zabrinutost preko mehanizma EBRD-a pod nazivom Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (IPAM).

IPAM nezavisno razmatra pitanja projekta za koja se veruje da su prouzrokovala (ili bi mogla da prouzrokuje) štetu. Svrha ovog mehanizma je: da podrži dijalog između zainteresovanih strana na projektu radi rešavanja pitanja vezanih za zaštitu životne sredine, socijalnih pitanja ili pitanja vezanih za javno objavljivanje podataka; da utvrdi da li je Banka poštovala svoju [Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku](#) ili određene odredbe svoje [Politike pristupa informacijama](#) koje se odnose na konkretan projekat; i po potrebi, da rešava bilo koje postojeće nepoštovanje ovih politika, istovremeno sprečavajući buduće slučajeve neusklađenosti Banke sa propisima.

Posetite [veb stranicu Nezavisnog projektnog mehanizma odgovornosti](#) za više informacija o IPAM-u i njihovom mandatu; načinu [podnošenja Zahteva](#) za pregled; ili kontaktirajte IPAM putem elektronske pošte ipam@ebrd.com kako bi dobili smernice i više informacija o IPAM-u i načinu podnošenja zahteva.